

Strategienotitie voor 2009-2010

Inleiding

Topos, het architectuurcentrum van Maastricht, bestaat inmiddels ruim vijftien jaar. Wat in het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw begon als een initiatief van enkele geëngageerde architecten, is inmiddels uitgegroeid tot een min of meer vaste waarde in de Maastrichtse organisaties die zich bezighouden met het bevorderen van de aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit van Maastricht. Een en ander is niet zonder horten en stoten gegaan. Topos heeft door een vrijwillige inbreng van velen kans gezien om ieder jaar weer een boeiend programma aan te bieden dat op een belangstelling van velen kon rekenen. Nu, ruim 15 jaar later, is het goed om vooruit te kijken en zich de vraag te stellen hoe we Topos in de toekomst moeten zien. Deze notitie heeft tot doel om kort terug te blikken, de lessen uit het verleden te benoemen en vooral om voor de komende jaren een visie en programma te presenteren. Het is met andere woorden van belang om nog een keer de vraag te stellen 'waartoe we als Topos op aarde' zijn en wat de toekomst van Topos is, dan wel dient te zijn.

Opzet strategienotitie

In deze notitie wordt kort teruggeblikt op het ontstaan en de ontwikkeling van Topos. Er wordt aangegeven wat de specifieke plaats van Topos is in het veld van organisaties die actief zijn op het gebied van het ruimtelijk kwaliteits- en architectuurbeleid in Maastricht. Er wordt een korte analyse gegeven van de factoren en actoren in de omgeving van Topos die van belang zijn voor de toekomstige positie en het toekomstig functioneren van Topos. Dit gebeurt via een analyse waarin kansen en bedreigingen, als ook sterkten en zwakten van Topos worden benoemd. Een en ander mondt uit in de fundamentele strategische vraag, namelijk waar we met Topos naartoe willen? Er worden drie modellen gepresenteerd, die alle drie een eigen koers vragen van Topos voor de komende jaren en ook een reeks actiepunten om de gewenste koers te volgen.

Ontstaan en ontwikkeling

Topos is in het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw gestart als een initiatief van Niek Bisscheroux en Boudewijn Snelders om in Maastricht de aandacht voor architectuur en stedenbouw te stimuleren. De aandacht van de eerste jaren was gericht op het produceren van een (succesrijke) architectuurgids waarin vooral de ontwikkelingen van de 20ste eeuwse architectuur en stedenbouw aan de orde kwamen. Later zijn de activiteiten uitgebreid, is er een omvangrijker bestuur gevormd en is een Raad van Advies in het leven geroepen. Topos heeft toen aansluiting gezocht bij de ontwikkelingen elders in het land ten aanzien van lokale architectuurcentra. Topos heeft als gevolg van de inspanning van velen en door met allerlei partijen samen te werken kans gezien om over een langere periode een aantrekkelijk, maar bescheiden reeks activiteiten te ontwikkelen, vooral in de sfeer van lezingen en debatten. 'Ups and downs' van Topos hingen samen met de steeds weer opnieuw gesignaleerde financiële beperkingen, de grote onzekerheid over de toekomst en de wisselende animo van steeds weer andere betrokken vrijwilligers om de kar van Topos te trekken. Na vele jaren grote inzet op een tamelijk onzekere basis, komt de strategische vraag aan de orde of er voor Topos niet behoefte is aan een 'kwantsprong' om de lopende initiatieven onder te brengen in een solide organisatie met een eigen plek, een voldoende financiële basis en ook een minimale professionele bezetting waardoor Topos echt kan functioneren op een manier die Maastricht waardig is. Ervaringen met lokale architectuurcentra in den lande in gemeenten van

soortgelijke grootte, suggereren een hoopvol perspectief, mits aan bepaalde condities (later te noemen succesfactoren) wordt voldaan.

Positiebepaling

Topos vervult een belangrijke rol wat betreft informatieverstrekking, opinievorming en debat over architectonische en ruimtelijke kwaliteit in Maastricht. Topos vervult die rol als onafhankelijke stichting, hetgeen betekent dat ze zelf geen mening over deze zaken formuleert, maar een platform biedt waarop de zo-even genoemde functies vorm en inhoud krijgen. Er is een beperkte reeks van activiteiten ontwikkeld met allemaal hun eigen rol en betekenis in het kader van het sensibiliseren van de Maastrichtse bevolking in het algemeen en relevante doelgroepen in het bijzonder voor architectonische en ruimtelijke kwaliteit. Topos is niet de enige 'speler' op dit veld. Ook andere instellingen dragen hun steentje bij aan het debat over de architectonische en ruimtelijke kwaliteit van Maastricht. Uiteraard is dat de gemeente die via afdelingen stedenbouw, stadsontwikkeling, bouw & woningtoezicht, als ook via de Welstands-/ Monumentencommissie actief bijdraagt aan de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit van Maastricht. Dat zijn ook de particuliere architecten- en stedenbouwbureaus die in opdracht van initiatiefnemers (particulieren, overheid, beleggers, projectontwikkelaars, woningcorporaties en dergelijke) bouw- en stedenbouwkundige plannen ontwikkelen. Verder spelen uiteraard ook de opleidingen voor de ontwerpende en culturele disciplines een rol in de vorming van nieuwe generaties mensen die gespecialiseerd zijn op dit gebied. Hierbij moet men denken aan de ABM (Academie van Bouwkunst Maastricht), de Jan Eyck Academie, de Academie voor Beeldende Kunsten (ABK) en de Universiteit Maastricht (faculteit Cultuur- en Maatschappijwetenschappen). Op het vlak van de voorlichting en sensibilisering van de bevolking voor architectuur speelt het Nai (Europa) een rol. Deze instelling verzorgt exposities en lezingen, waarbij gekozen is voor een positie als balkon op Europa. Tussen deze instellingen zijn er, zoals uit bovenstaande blijkt, duidelijke verschillen in doelstelling, activiteiten en programma, waardoor er eerder van een onderlinge aanvulling en versterking sprake is dan van onderlinge concurrentie. Topos heeft als architectuurcentrum, net als alle andere architectuurcentra in Nederland, tot doel om architectuur dichterbij de bevolking te brengen. De algemene gedachte is om de bevolking te sensibiliseren voor de waarde en betekenis van goede architectuur voor het leven van eenieder. De beroepsgemeenschap van architecten speelt in deze een belangrijke rol, omdat deze geacht wordt architectonisch hoogwaardige producten af te leveren die bijdragen tot een esthetisch verantwoorde en duurzame samenleving. De activiteiten van Topos zijn specifiek gericht op architectuur en stedenbouw in Maastricht en directe omgeving. De ruimtelijke en architectonische ontwikkeling van Maastricht, als mede de knelpunten en perspectieven op dit gebied staan centraal in de programmering van activiteiten van Topos.

Activiteiten

De huidige en gerealiseerde activiteiten van Topos kunnen in grote lijnen onder de volgende noemers worden gebracht:

- Presentaties
- Lezingen
- Debatten
- Excursies
- Publicaties
- Architectuurcafé

In een van de bijlagen is een overzicht gegeven van de activiteiten die Topos gedurende de afgelopen jaren heeft verricht.

Kansen en bedreigingen

Na vijftien jaar bestaan lijkt het goed om een analyse te maken van factoren die van betekenis zullen of kunnen zijn voor het toekomstig functioneren van Topos. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen kansen en bedreigingen die vanuit de omgeving op Topos inspelen, maar ook moet daarbij aan de orde komen wat de sterkten en zwakten van Topos zijn, of in de nabije toekomst zouden kunnen zijn.

Bedreigingen

- Een mogelijke tanende belangstelling voor het onderwerp ruimtelijke en architectonische kwaliteit als gevolg van een toenemende ‘vermarkting’ van bouwen en wonen.
- De mogelijke verminderde aandacht van lokale besturen voor ruimtelijke en architectonische kwaliteiten.
- De beperking in de financiering van architectuurcentra door een gewijzigd rijksbeleid ten aanzien van het Stimuleringsfonds voor de architectuur.
- De afhankelijke financiële positie van Topos. Topos is afhankelijk van gelden van het Stimuleringsfonds voor de Architectuur en van projectsubsidies.
- De grote afhankelijk van de bereidwilligheid van alle betrokkenen om zich voor Topos in te zetten. Dat geldt voor het bestuur en de leden van de programmacommissie.

Kansen

- Kansen voor Topos liggen op het vlak van de stevige en gerespecteerde positie die Topos in Maastricht inneemt op het gebied van platform voor ruimtelijke en architectonische kwaliteit.
- Kansen zijn er vanwege de gunstige verhouding die er bij Topos is tussen geleverde prestaties en ingezette middelen. Voor relatief weinig geld wordt er zeer veel op hoog niveau georganiseerd.
- De bestaande positie moet worden uitgebuit en ingezet voor mogelijke verbreding van bronnen van financiering en stabilisering, c.q. verhoging van de bestaande financiële bronnen.
- Mogelijk liggen er kansen op het gebied van nadere samenwerking binnen de stad met de andere genoemde partners op dit gebied. Hierbij moet niet worden gedacht aan organisatorische versmelting, maar aan het profiteren van elkanders activiteiten.
- Kansen kunnen ontstaan door activiteiten te koppelen aan een thema, bijvoorbeeld in relatie tot thema’s die sterk in de stad spelen of een thema dat door een andere partij wordt opgepakt en in de kielzog waarvan wij als Topos zouden kunnen profiteren, bijvoorbeeld thema’s die in het Bonnefantenmuseum of bij Nai aan de orde komen.
- Kansen liggen er mogelijk ook op het gebied van de organisatie van tot de verbeelding sprekende evenementen, zoals bijvoorbeeld ‘Nacht van de Architectuur’ of soortgelijke evenementen.
- Topos zou ook kansen kunnen benutten door de ‘branding’ van de stad als historische en moderne stad.
- De kansen kunnen worden benut door de relatie met de gemeente Maastricht te intensiveren.
- Er liggen ook kansen door de contacten met maatschappelijke organisaties in de stad te verbreden en te intensiveren.
- Kansen liggen er verder op het gebied van het intensiveren van de contacten met het beroepenveld, de UM (Cultuur- en Maatschappijwetenschappen), de ABM, de ABK, de

Jan van Eyck Academie en de relevante opleidingen binnen de universiteit. Hier kan bijvoorbeeld aan de inbreng van stagiaires worden gedacht.

- Kansen liggen er ook op het gebied van de inschakeling van bestuursleden met een brede achtergrond en een groot contactennetwerk.

Sterkten en zwakten

Het huidige Topos heeft een specifieke structuur en werkwijze. Wat zijn de sterkten en zwakten daarvan? Voor haar functioneren is Topos afhankelijk van meerdere gremia, te weten de financiers, het bestuur en de programmacommissie.

Zwakten

- De inbreng van alle partijen, waarvan een groot deel als ‘arbeid om niet’ is, is volstrekt noodzakelijk om Topos daadwerkelijk te laten functioneren. Bij het wegvallen van personen in deze gremia is er meteen een zeker probleem.
- De gelden waarover Topos beschikt zijn niet toereikend om de ambities waar te maken.
- In de huidige constructie vervult het bestuur vooral de rol van sturing geven aan de financiële, organisatorische en programmatische aspecten van Topos. Het ‘bemensen’ van het bestuur met gezaghebbende mensen en personen die op de steun van de vakgemeenschap kunnen rekenen, is een punt van zorg.
- De programmacommissie zorgt vooral voor de sturing van de inhoudelijke kanten van de werkzaamheden van Topos. Ook hier is de ‘bemensing’ een punt van aandacht. Er wordt van de leden van de commissie veel gevraagd van hun tijd en energie.

Sterkten

- Topos kan bogen op zeer betrokken en tot veel inzet bereide bestuursleden en leden van de programmacommissie.
- Topos heeft lokaal een acceptabel imago.
- Topos verricht een gevarieerd en weloverwogen geheel van activiteiten.
- De activiteiten van Topos worden gewaardeerd door degenen die eraan deelnemen.
- Het aantal mensen dat aan de activiteiten deelneemt is acceptabel.
- Met een bescheiden budget wordt door Topos een reeks gevarieerde activiteiten uitgevoerd.

Succes- en faalfactoren

In Nederland bestaan tegenwoordig 47 lokale architectuurcentra, die elkaar ontmoeten bij bijeenkomsten georganiseerd door Architectuur Lokaal. Vergelijkenderwijs behoort Topos niet tot de meest actieve en meest gezaghebbende lokale architectuurcentra. Sommige architectuurcentra beschikken over een naar verhouding groot budget, een fundamentele ondersteuning door de gemeente en een dito activiteitenpakket. Andere opereren uiterst bescheiden, en een enkel centrum is zelfs ‘slappende’. Uit vergelijkende analyse van de lokale architectuurcentra blijkt dat sommige factoren kritisch zijn voor het succes of het falen van deze centra. De belangrijkste succes- en faalfactoren zijn:

Gemotiveerde vrijwilligers

Het werk dat door lokale architectuurcentra wordt verricht is vrijwilligerswerk, dat wil zeggen dat mensen die actief zijn in het beroepsproces, die gepensioneerd zijn, dan wel (nog) geen baan hebben, die iets voor de maatschappij willen doen een dergelijk initiatief dragen. Wanneer deze mensen er zijn, voldoende geschoold zijn, goed gemotiveerd en veel van hun tijd aan het lokaal architectuurcentrum willen besteden, dan draagt dat bij tot succes.

Organisatie en coördinatie

In de praktijk blijkt dat lokale architectuurcentra succesrijk zijn wanneer zij mede beschikken over een solide organisatiestructuur, blijkend uit een goed samengesteld en goed samenwerkend bestuur en een creatieve en stimulerende Raad van Advies, die zich richt op de inhoud en de programmering van de activiteiten van het centrum. Voorts blijkt dat er minstens een (deeltijdse) betaalde kracht moet zijn die de coördinatie van alles verzorgt en ook het dagelijkse aanspreekpunt is van het centrum.

Ruimte

Ook het beschikken over een concreet adres, een ruimte waar het centrum is ondergebracht blijkt een succesfactor te zijn. Een goed gelegen, een voldoende grote ruimte en een voor de buitenwereld logische plek zijn voor succes van belang. Het gezicht van lokale architectuurcentra wordt in belangrijke mate ook bepaald door de zichtbaarheid in de stad. Meerder formules zijn daarbij denkbaar. In de praktijk blijkt een architectonisch tot de verbeelding sprekend gebouw het goed te doen.

Financiën

Het ligt in de reden dat zonder voldoende financiële middelen het functioneren van een lokaal architectuurcentrum ondenkbaar is. Dat is ook het Rijk duidelijk, reden om lokale architectuurcentra mede te financieren door middel van bijdragen uit het Stimuleringsfonds voor de Architectuur. Omdat het om cofinanciering gaat, zijn bijdragen van andere partijen nodig. In de praktijk blijkt dat wanneer de gemeente ook substantieel aan de financiering bijdraagt en ook het bedrijfsleven in de vorm van sponsorgelden bijdraagt dat dit tot een zodanige financiële basis leidt dat zo'n centrum actief, kwalitatief hoogwaardig, gevarieerd en innovatief kan werken.

Professionaliteit

Van lokale architectuurcentra wordt ook professionaliteit verlangd, dat wil zeggen dat degenen die bij zo'n initiatief betrokken zijn, permanent lering trekken uit ervaringen, hun oren elders te luister leggen en via benchmarking hun eigen functioneren op een kwalitatief hoogwaardiger niveau brengen. Professionaliteit waarborgt ook de stabiliteit naar de toekomst om te vermijden dat steeds weer het wiel opnieuw uitgevonden moet worden. Professionaliteit mag overigens niet leiden tot bureaucratie. Lokale architectuurcentra moeten het juist hebben van betrokkenheid, inventiviteit, originaliteit en een zekere 'wildheid'.

Strategische keuze

Topos staat voor een strategische keuze. Wat wil Topos zijn? Hierbij zijn minstens drie modellen te onderscheiden:

Model 1. Een volwaardig architectuurcentrum met eigen accommodatie, eigen coördinator, een brede reeks van activiteiten etcetera? (**maximumvariant**)

Model 2. Een faciliterende virtuele organisatie voor een lezingenreeks. (**minimumvariant**)

Model 3. Een tussenvorm, mogelijk te zien als een onderdeel van een groeimodel, namelijk starten vanuit faciliterende virtuele organisatie en kijken in hoeverre in de komende jaren gewerkt kan worden in de richting van een volwaardig architectuurcentrum. (**ontwikkelingsvariant**)

Persoonlijk denk ik dat Model 1 (maximumvariant) het ambitieniveau moet zijn. Indien blijkt dat een aantal precondities voor Model 1 niet te realiseren zijn, dan kan minstens doorgewerkt worden op basis van Model 2 (minimumvariant). Over een langere tijd verspreid zou gewekt kunnen worden aan Model 3. (ontwikkelingsvariant)

Koers voor de toekomst

Hoe ziet de toekomst van Topos eruit tegen de achtergrond van de ontwikkeling in de omgeving, de karakteristieken van de eigen organisatie en de succes- en faalfactoren van zulke centra? In grote lijnen kan men stellen dat Topos ervoor moet zorgen dat er – mijns inziens - voldoende garanties zijn om op een kwalitatief hoogwaardige en stabiele manier te functioneren. Dit betekent dat het doel gericht is op de realisatie van Model 1. Dit betekent dan dat er ingezet moet worden op de vijf punten die in de praktijk de succesfactoren van zulke (volwaardige) centra zijn. Concreet betekent dit dat actie moet worden ondernomen op de volgende punten:

Gemotiveerde vrijwilligers

Topos moet het aantal vrijwilligers uitbreiden. Onder architecten van Maastricht en omgeving moet worden gepolst wie zich de komende jaren voor Topos wil inzetten en op welke manier. Ook moet bij een bredere groep van geïnteresseerden worden bekeken of zich daaronder mensen bevinden die als vrijwilliger aan Topos willen meewerken. Het gaat om een hele reeks van activiteiten in de zin van ideeënontwikkeling, organisatie van bijeenkomsten, verzorgen van de facilitaire onderbouwing, regelen van logistieke zaken en hand- en spandiensten van verschillend karakter.

Organisatie en coördinatie

Topos moet haar organisatiestructuur perfectioneren. Er moet een nieuw bestuur worden gevormd. Vooruitlopend daarop moet een interim-bestuur worden geformeerd van mensen die bereid zijn alles te onderzoeken dat nodig is om te kijken of er een vruchtbare toekomst voor Topos in Maastricht is weggelegd. In het bestuur zullen mensen zitting moeten hebben van naam en faam en die beschikken over een uitgebreid netwerk. Ook moeten jonge architecten die op langere termijn de dragers van Topos kunnen zijn, in het bestuur worden opgenomen om daar de klappen van de zweep te leren kennen. Een breed samengestelde Raad van Advies zal vooral het inhoudelijke programma moeten uitwerken. Verder moeten er voldoende middelen zijn om een parttime professionele kracht aan te trekken voor de dagelijkse coördinatie van het architectuurcentrum Topos.

Ruimte

Topos moet over een eigen ruimte beschikken. Er moet met spoed worden gezocht naar een bescheiden, maar wel gunstig gelegen locatie waar Topos gehuisvest kan worden. Topos moet zichtbaar zijn. Het moet een centrum zijn waar men kan binnenlopen voor informatie, waar men documenten en literatuur op het gebied van stedenbouw en architectuur kan raadplegen, waar kleinere exposities gehouden kunnen worden en waar ook kleinere bijeenkomsten kunnen worden gehouden.

Financiën

Topos moet over meer financiële middelen beschikken. De beschikbare gelden zijn ontoereikend om op een volwaardige manier een lokaal architectuurcentrum te doen functioneren. De gelden van het Stimuleringsfonds voor de Architectuur zijn ontoereikend om een voldoende breed en gevarieerd pakket van activiteiten te organiseren. Het huidige budget moet minstens worden verdubbeld om op een verantwoorde manier te kunnen functioneren en

de rol te vervullen die Maastricht waardig is. Een jaarlijkse bijdrage van de gemeente is noodzakelijk. Deze kan in meerdere vormen worden verstrekt: in de vorm van een subsidie, in de vorm van huisvesting of bijvoorbeeld in een reeks projectsubsidies. Het is goed om de gemeente Maastricht te informeren over wat gemeenten van soortgelijke omvang jaarlijks bijdragen aan hun lokaal architectuurcentrum. De ervaring leert dat gelden die de gemeente in een lokaal architectuurcentrum steekt dubbel en dik terug worden verdiend, omdat Topos met vrijwilligers werkt. Van het bedrijfsleven op het gebied van bouwen en wonen mag ook een reële sponsoring worden verwacht. In Maastricht opererende projectontwikkelaars, bouwbedrijven, woningcorporaties en dergelijke moeten het belang van een lokaal architectuurcentrum inzien en er dito aan bijdragen. Ook de architectengemeenschap zelf kan een financiële bijdrage leveren door bureaus jaarlijks een bijdrage te laten leveren. Ook deze gelden, zo toont de praktijk aan, betalen zich dubbel en dik terug.

Professionaliteit

Topos moet haar professionaliteit vergroten. Dit kan door behalve als bestuur en Raad van Advies professioneel te functioneren, vooral ook door het aantrekken van een parttime professionele kracht die de dagelijkse leiding van het architectuurcentrum Topos heeft. Van deze persoon mag worden verwacht dat hij of zij vertrouwd is met de professie van architectuur en stedenbouw, dat hij of zij bekend is met de lokale situatie, gevoel heeft voor bestuurlijke verhoudingen en een daadkracht en visie heeft die verder reikt dan het alleen maar passen op de winkel.

Te ondernemen acties

Na de periode van ontstaan en groei van Topos, is nu de periode aangebroken van stabilisatie en perfectionering. Dit impliceert dat gewerkt moet worden in de richting van Model 1, waarbij Model 2 als startpunt voor de revitalisering kan worden gezien en Model 3 een tussenvorm is in termen van een groeimodel. Enkele ontwikkelingen in de omgeving van Topos zorgen ervoor dat er onzekerheid is omtrent de toekomst. Maar er is geen reden tot paniek. Topos is ongetwijfeld een erg ‘persoonsgebonden’ organisatie, dat wil zeggen dat enkele personen een grote rol spelen bij de realisatie van de doelstellingen. De vrees is gerechtvaardigd dat wanneer een of meerdere van deze personen om welke reden dan ook wegvallen, de adequate invulling van de post(en) tot organisatorische en inhoudelijke problemen kan leiden. De hoofdcoers van Topos moet blijven het sensibiliseren van alle betrokken partijen voor de ruimtelijke en architectonische kwaliteit van Maastricht. De wijze waarop Topos dit doet, kan hier en daar worden geperfectioneerd. Daartoe worden hierna enkele actiepunten opgesomd, die naar believen kunnen worden aangevuld.

Actiepunten

- Het inventariseren van vrijwilligers (onder architecten en andere categorieën) die zich voor Topos actief willen inzetten en de wijze waarop ze dit zouden willen en kunnen doen.
- Het in het leven roepen van een interim-bestuur dat de komende maanden de toekomst(mogelijkheden) van Topos in beeld brengt.
- Het denken over de invulling van bestuursposten voor Topos van de toekomst.
- Het activeren en uitbreiden van de Raad van Advies.
- Contacten leggen met de belangrijke financiers op nationaal, regionaal en lokaal niveau, met name het Stimuleringsfonds voor de Architectuur.
- Een bijdrage van de gemeente verkrijgen om professioneel te kunnen functioneren.
- Meer, en grotere sponsors interesseren voor Topos.

- Formules ontwikkelen om de sponsors intensiever bij de activiteiten van Topos te betrekken.
- Contact met college en raadscommissie intensiveren.
- Contacten met afdelingen van de ambtelijke organisatie uitbreiden.
- Het benoemen van ambassadeurs voor Topos.
- Aansluiten zoeken bij de programma's van de organisaties in Maastricht die zich ook op dit vlak bewegen.
- De architectenbureaus uit Maastricht en omgeving gericht betrekken bij de activiteiten van Topos.
- Contacten zoeken met de brede cultuursector ter ondersteuning van elkaars activiteiten.
- Het uitbreiden van de communicatie in de richting van specifieke doelgroepen.
- Het zoeken naar een geschikte locatie voor het architectuurcentrum Topos.
- Het zoeken naar een professionele parttime kracht die de dagelijkse coördinatie van het architectuurcentrum op zich neemt.

Aftasten van precondities voor het functioneren van Topos

Alle bovengenoemde acties liggen vooral op het gebied van het creëren van een solide basis om überhaupt als architectuurcentrum te kunnen functioneren. Afhankelijk van de bevindingen zal moeten worden bepaald hoe Topos de toekomst in gaat. Daarbij staat niet één enkel ideaal model voor ogen, maar zijn allerlei modaliteiten denkbaar, afhankelijk van beschikbare middelen in allerlei opzicht. Zicht op de precondities om goed te kunnen functioneren als architectuurcentrum is noodzakelijk om een verantwoorde keuze voor de toekomst te maken. De voorzitter en een of meerdere leden van het interim-bestuur zullen de komende paar maanden als informateur onderzoeken wat de mogelijkheden voor Topos in de toekomst zijn. Het interim-bestuur zal binnen enkele maanden haar bevindingen rapporteren en op basis daarvan dienen besluiten te worden genomen voor de toekomst van Topos.

Inhoudelijk programma

Dit alles laat onverlet dat op korte termijn het programma van Topos voor het komende jaar moet worden ontwikkeld. Het interim-bestuur kan in deze voorstellen aandragen. (zie programma 2009-2010)

Slot

Het gaat niet in alle opzichten goed met Topos. Het getuigt van een open opstelling als Topos de moed heeft om over haar eigen toekomst na te denken. Het gaat het om de kwaliteit van onze eigen leefomgeving en daarin kan Topos een kardinale rol spelen, maar – naar mijn mening - niet op de bescheiden manier waarop dit nu gebeurt, er zal een 'kwantumsprong' moeten worden gemaakt, waardoor een stad als Maastricht een 'echt' architectuurcentrum krijgt dat het ook verdient!

Bijlage 1. Activiteiten Topos

Activiteiten 1993

Alphons Boosten: Tentoonstelling

Activiteiten 1994

Maastrichtse architectuur 1930-1960: Tentoonstelling

Activiteiten 1995

De woonhuizen van Alphons Boosten: Tentoonstelling

Activiteiten 1996

De moderne jaren vijftig en zestig: Excursie NAI

Koepelkerk 75 jaar

Nieuwbouw Waterleiding Maatschappij Limburg: Discussieavond/Publicatie

Maastricht in 2006: Politiek debat over ruimtelijke ordening

Activiteiten 1997

Architectuurgids Maastricht

Activiteiten 2002

Dag van de Architectuur

Particulier Opdrachtgeverschap

Activiteiten 2003

06-10-2003 Herstructurering en Grote Stedenbeleid: Piet Cornelissen (Directeur Woonpunt)

01-09-2003 Café-interieurs/horeca-interieurs, Trends, traditie, veranderde eisen en ontwerp:

Paul Rinkens, Mathieu Bruls

Dag van de Architectuur

De nieuwe stadspoorten

03-11-2003 De strijd om het centrum: Ir. Frans Steffens, Peter de Ronde

22-11-2003 Debat: Plan Céramique geëvalueerd Céramique een ontwikkeling van 1980 tot heden.

03-12-2003 Plan Belvedere

Activiteiten 2004

30-01-2004 Lezing AvB: Nigel Thrift

08-03-2004 Rivieroevers Nijmegen, Venlo, Maastricht

05-04-2004 Bijeenkomst AvB: Welstandsnota Maastricht

10-05-2004 Architectuurcafé: Het interieur en de stad

07-06-2004 Kunst in de openbare ruimte

01-07-2004 Dag van de Architectuur. Rondleiding werk Dingemans

06-09-2004 Maastricht als voorstad van Luik?, MHAL en de 5e nota RO

04-10-2004 Debat A2 problematiek.

10-11-2004 Universiteitscampus Calatrava

13-12-2004 Recente Realisaties Jonge architecten

Activiteiten 2005

14-02-2005 A2, kansen voor de stad: Hans de Wilde, Arcadis

14-03-2005 Calatrava de campus: Leks Verzijlbergh en Jan Veugen

18-04-2005 Herstructurering Malberg: Frans Ziegler, Wijnen, Vola en Scholl

23-05-2005 De beleving van de openbare ruimte: Bakker & Bleek
02-07-2005 Dag van de Architectuur: Reis door de tijd: Arno Meijs
05-09-2005 Hergebruik van religieuze monumenten:
03-10-2005 Heugemerveld: Jürgen von Brandt, Fred Humblé
07-11-2005 Architectuurfotografie: Arjen Schmitz
12-12-2005 Bouwen in het Limburgs Heuvelland: Jan Houwen

Activiteiten 2006

23-01-2006 Stadsvisie en identiteit van Maastricht: Jake Wiersma
20-02-2006 Ambities en frustraties op het gebied van ruimtelijke ordening en architectuur in Maastricht: Rein Geurtsen, Jan Bolk
20-03-2006 Visie hotels in Maastricht: Harrie Beaumont, Rino Soeters, Benoit Wesly
24-04-2006 Wat moet TOPOS willen zijn: Harold van der Sluys
24-06-2006 Kom mee op verboden terrein! Excursie
11-09-2006 Maankwartier Heerlen: Michel Huisman
11-10-2006 Gemeenteflat versus A2-project: Wim Hazeu, Anita Blom, John Wevers
20-11-2006 Prijsvraag Mosae Ponte Maastricht
11-12-2006 Multiculturele samenleving en stadsbeeld: Wilfried van Winden, Katja Heid

Activiteiten 2007

15-01-2007 De stad als strijdtoneel: Nico Nelissen
22-01-2007 De stad als herontwerp: Ashok Bhalotra
12-03-2007 Werk en inspiratie van Theo Teeken
10-04-2007 Belvédère Maastricht het ontwerpproces: Frits Palmboom, bOb van Reeth, Michael van Gessel
08-05-2007 Belvédère Maastricht: Frits Palmboom, bOb van Reeth, Michael van Gessel
24-06-2007 Dag van de architectuur: busrit Sittard, Hasselt
25-06-2007 Zorg in de stad; spreiding van zorglocaties over de stad:
08-09-2007 Open Monumentendag:
10-10-2007 Ontdichting:
10-11-2007 Het interieur:
12-12-2007 Welstandsvrij bouwen in het Heuvelland: